

KIS LAP

CSATA ELŐTT. (Lásd a 278. lapon.)

18. szám. — 1879. Ára negyedévre 1 frt 40 kr.

XVII. kötet.

AZ EZÜST HUSZAS.

— Elbeszélés számos képpel. —

(III. folytatás.)

ALVINA kisasszony ugyancsak bámult ezen a napon, milyen hamar elkészültek a növendékek leczkékkel s talán még soha sem feleltek oly jól, mint most, aminek persze könnyű volt kitalálni a magyarázatát. Az igazgatónő reggel, látva, hogy gyönyörű az idő, tudtokra adta, hogy ha délután elkészülnek leczkékjökkel, Malvina kisasszony vezetése alatt átsétálhatnak Klárikához. Igyekeztek tehát miudnyáján, nemcsak hogy mielőbb elkészüljenek, hanem hogy jól is elkészüljenek a leczkével, mert hátha azt szabnák majd büntetésül, hogy a ki rosszul végezte dolgait, otthon marad! Ez borzasztó volna! Csak Lujza nem látszott valami nagyon örülni a kirándulásnak, amin aztán Emmike csodálkozott is, míg Flóra meg nem magyarázta neki, hogy Lujza még nem ismeri Klárikát, tehát nem is kívánczozhatik utána.

Délután még alig volt négy óra, mikor már mindenki készen állott és várta az indulási parancsot. Az igazgatónő egy nagy kosarat telerakott mindenféle jó holmival, ami betegnek való s az egyik szolgálóra bizta, hogy vigye a leányok után, aztán így szólt:

— Malvin kisasszony, ha úgy tetszik, indulhatnak, mert szeretném, ha visszatérnének, mielőtt beesteledik.

Miudnyáján készen voltak, csak Lujzára kellett várakozni. Végre előkerült, de aztán kérdezősködni kezdett, messze van-e, ahova mennek?

— Dehogyan messze! szólt Malvina kisasszony. Egy kis félóra alatt oda érünk.

— Félóra alatt! sopánkodék Lujza. De hiszen az borzasztó! Ilyen messzire csak kocsin lehet menni!

— Lujza! Lujza! Nem röstelled, hogy félsz egy olyan kis sétától, melyre a piczi Emmike mer vállalkozni?

— Igen... de... de én nem szeretek beteget nézni... oh, úgy félek, ha nagy beteget látok.

— Attól nem kell félned. Ugy sem mehetünk be mindnyájan, mert ez terhére volna a kis betegnek. Te is kint maradhatsz a többiekkel, míg én Flórával és Emmikével bent leszek.

— Oh, de hát akkor nem fog megismerkedni Klárikával! szólt közbe Emmike.

— Ne busulj, majd megismerkednek később. Most az a célunk, hogy egy kicsit sétáljunk s Klárikának és szegény atyjának egyuttal kifejezzük részvétünket. Tehát szaporán, ne vesztegessük az időt.

Lujza látta, hogy az ellenkezés nem használ, kissé duzzogva föltette tehát kalapját s a kis társaság vidáman utnak indult.

Már jó messze voltak, úgy hogy visszafordulásra gondolni nem lehetett, mikor Emmike hirtelen fölkiáltott:

— Oh, mily kár, hogy elfelejtettük magunkkal hozni a pénzt! Ha Klárika csakugyan azt választaná, mindjárt átadhattuk volna neki.

Malvina kisasszony csodálkozva nézett a kicsikére, mert eddig még semmit sem tudott a leányok tervéről, hogy Klárikának valami ajándékot akarnak venni

Most azt nevelőnő dékot, hogy hol látogathaják neki,

A mnesen a k mester la épen javá

— S nak; szó

Em fogott s rágot n gyűjtött 276. lap

—

gyon sol mert az

Me mig egy ismét a tette E

—

rika esa Milyen

Ugy-e,

—

Lujza. csak ar hogy K geket f

—

szólt E nyalán Persze akkor

Most aztán elbeszéltek neki mindent s a nevelőnő örvendve hallotta a nemes szándékot, Emmikét pedig megnyugtatta, hogy holnap vagy holnapután ismét meglátogathatják Klárikát, akkor majd átadják neki, akármit választ.

A mezőkön keresztül haladtak egyenesen a kis erdőnek, melyen túl volt a táncmester lakása egy falu szélén. Az erdőben épenjavában nyíltak a vadvirágok.

— Szedjünk egy kis virágot Klárikának; szólt Flóra. Talán ennek örülni fog.

Emmike mindjárt nagy hévvel neki fogott s csakhamar nagy csomó gyöngyvirágot nyújtott Flóra felé, ki maga is gyűjtött egy kis csomót. (Lásd a képet a 276. lapon).

— Elég lesz ennyi? kérde Emmike,

— Elég bizony! Nem is szabad nagyon sok virágot tartani a beteg mellett, mert az erős illat árthat neki.

Megrakva virággal tovább haladtak, míg egy az ágak közt csattogó madárka ismét a tegnapi fontos kérdésre emlékeztette Emmikét.

— Oh, mennyire szeretném, ha Klárrika csakugyan egy kis madarat kívánna! Milyen szépen dalol az ilyen madárka! Ugy-e, alkalmasint azt fogja választani?

— Én bizony nem hiszem, szólt közbe Lujza. Ti tegnap mindenre gondoltatok, csak arra nem, ami leginkább valószínű: hogy Klárrika holmi jó csemegét, édességeket fog kívánni.

— Oh nem, nem, azt nem hiszem! szólt Emmike élénken. Klárrika nem olyan nyalánk, ő már tud okosabbat kívánni. Persze, ha még egészen kicsike volna, akkor nem tudná meggondolni. Emlék-

szem, én is nagyon furcsákat gondoltam, mikor még kicsi voltam . . . tudjátok, egészen kicsike . . . azt tudtam, hogy a csirke élve is a szárnyai közt hordja a zuzáját, melyet süítve nagyon szerettem; aztán ha megfogtam egy csibét, mindig kerestem a szárnyában a zuzát és sirtam, mert nem tudtam megtalálni.

Nagyot nevettek a bohókás beszéden s ekképen csevegve észre sem vették, mikor kijutottak az erdőcskéből és csakhamar ott voltak a táncmester háza mellett elterülő kert kapujánál.

Itt Malvina kisasszony megállította a kis társaságot és így szólt:

— Én, Flóra és Emmike bemegyünk, ti pedig pihenjétek addig itt az árnyékban. Ha Klárrika nincs nagyon rosszul és látni kíván titeket is, majd behívlak.

Emmikének hevesen dobogott a szive, mikor az egyszerű, de tiszta csinos szobába belépett. Szeme azonnal a szegény beteget kereste, — meg is pillantotta mindjárt Klárikát, ki sápadtan, beesett és bágyadtan behunyt szemekkel ott feküdt ágyában. Az ajtó nyílására Klárrika fölrezsent s meglátván Emmikét, örömeben fölkiáltott és fölegyenesedett, de csak egy pillanatra, mert rögtön visszahanyatlott és kínos, görcsös köhögés fogta el.

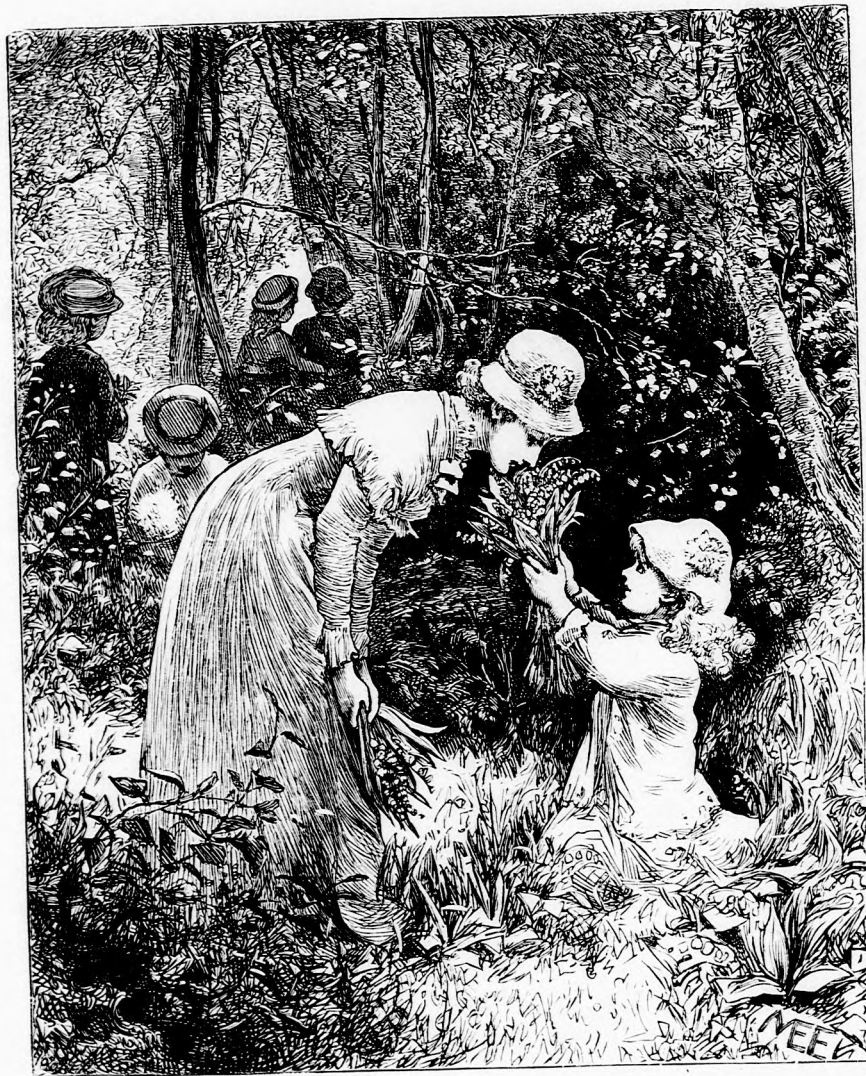
Emmike egészen ijedten állt meg az ajtónál s nem mert előbbre menni. Malvina kisasszony azonban és Flóra a beteghez siettek, kinek köhögése végre megszűnt s ekkor szegényke halk, alig hallható hangon suttagá:

— Oh, mennyire örülök! Mily szép hogy eljöttek.

Most már Emmike is odalépett s a virágot Klárikának nyujtva, (Lásd a képet a 277. lapon) könnyes szemekkel mondá:
— Anyira szomorkodtunk, mikor

megtudtuk, hogy rosszul vagy! Hoztunk egy kis virágot... szereted?

— Mily jó vagy, kedves Emmikém!
suttogá a kis beteg.

... NAGY CSOMÓ GYÖNGYVIRÁGOT NYUJTOTT FLÓRA FELÉ. (Lásd a 275. lapon.)

Aztán
vonta és
az ágy s
kissé vidá
— D
— N
adással.
apácska n
talán hol

lásd, o
ban ké
lek . .

Emmi
gyuln
kére s

Aztán megfogta kezét, magához vonta és megcsókolta. Emmike oda ült az ágy szélére és Klárika kezét fogva, kissé vidámabban kérde:

— De már jobban vagy, ugy-e?

— Nem tudom, felelt a beteg megadással. Még nem érzek javulást, de apácska mondta, hogy majd holnap, vagy talán holnapután majd jobban leszek.

Ez nagyon vigasztalta meg Emmikét, kinek nem jutott eszébe, hogy a jó apa ezt talán csak vigasztalásul mondta a beteg gyermeknek. Most pedig igazán úgy látszott, mintha Klárika jobban lett volna; az öröm egészen fölélenkítette és gyöngén megszorítva Emmike kezét, suttagó:

— Oh, ugy szeretem, hogy eljöttél ... mindig kíváncsoztam utánad, mert

... A VIRÁGOT KLÁRIKÁNAK NYUJTOTTA. (Lásd a 276. lapon.)

lásd, oly lassan mulik az idő, mikor ágyban kell feküdni ... és téged ugy szeretlek ... oh, ki sem mondhatom.

— Epen ugy, mint én téged, felelt Emmike. És ezért sietned kell meggyógyulni, hogy megint eljöhess a táncleczkére s nekem legyen kivel tánczolnom.

Klárika mosolygott, Emmike pedig most már szeretett volna az ő nagy ter-
vükről beszélni s kérdezni, mit szeretne Klárika kapni? De semmikép sem tudott jól belefogni s végre halkan odasugott Flórának, hogy ő mondja el. Flóra tehát így szólt:

— Kedves Klárikám, nincs-e valami kívánságod, aminek nagyon örülnél, ha teljesednék?

— Oh, köszönöm, nincs, felelt a kis beteg rögtön.

— De kell lenni! szolt Emmike élénken, mert mi teljesíteni akarjuk.

(Folytatása következik.)

CSATA ELŐTT.

(Képpel a czimlapon.)

MILYEN szépen könyörögnek,
A zsámolyon egymás mellett:
Buxsi csóválja a farkát,
A czirmos meg dörömbölget.

Nyájaskodnak mindaketten,
Szendék, szelidek ugyancsak!
De ha a tál előttük lesz. —
I s z o n y u a n ö s s z e k a p n a k .

A NAGYAPA CSÉSZÉJE.

— Elbeszélés. —

KELLEMETLEN, esős idő volt, metsző hideg szél sivitott végig az utcán s hirdette, hogy tél apó már közeledik. El is bujt, aki csak tehetett, a fűtött kályha mellé s a gyermekek este apácska köré gyülekeztek, ki szivarozgatva itta a párolgó teát egy igen ódon formájú csészéből.

— Apácska, miért szereted épen ebből az ócska csészéből inni teádat? kérde a kíváncsi Elemér. Hiszen sokkal jobbak a rendes csészéink.

— Meghíszem, kedves fiam, de ehhez engemet egy régi emlék köt. **E** csésze gyermekkoromra, jó nagyatyámra emlé-

keztet, a ti dédatyátokra, akit ti már nem ismertetek.

— Mi az az emlék? Elmondhatod nekünk, apácska? kérdeék élénken mind a gyermekek.

— Ha épen akarjátok, elmondom; sőt talán nem is árt, ha meghallgatjátok. De jól figyeljetek.

— Igen, igen, figyelünk, kedves apa. A gyermekek elhelyezkedtek az apa körül s nem bánták többé, akárhogy fűtyül odakint a szél, ha egyszer nekik apácska történetét beszél. Apa tehát elkezdé beszédét:

— Régen volt az, több mint harmincz esztendővel ezelőtt, mikor én is olyan fiatal gyermek voltam, mint ti most. Boldogan, vidáman éltem jó szüleimmel falusi jószágunkon; ha nem is épen nagyon gazdagok, de jó móduak voltunk, kívánságaimat, ha nem voltak tulságosak, atyám szívesen teljesítette, kaptam havonként néhány forint zsebpénzt is, melyen a szomszéd városkában vásárolhattam, amit akartam s ha leczkímet nevelőm meglegedésére végeztem, a szomszéd birtokos fiaival meg más, a városból hozzánk kirándult pajtásaimmal kedvemre mulathattam. Meg kell vallanom, hogy bizony kissé pajkos és szeleburdi fiu voltam, mignem egy kis esemény, épen ennek a csészének a története, ki nem gyógyított hibámból.

A szomszéd városkába, mely alig egy órányira volt, atyám sokszor bekocsizott nemcsak dolga miatt, hanem mert ott lakott édes atyja, az én nagyatyám, ki megszokott régi lakásából nem akart kiköltözködni. Egészen ősz, kissé törődött, de vidám öreg ur volt s házában is min-

den olyan
mindenfá
nösen sze
lán edén
egészen t
tálakkal,
mindig n

Én

városba
apánál
nem ig
nagyapa
szerette
talan,
esős
s összev
szobáit.
pirongat
láltam e

Eg

berben,
dolga v
a nagy
kissé lu

me glát
nyira s

nála!
hogy n
nagy fi
panasz

É

igérni,
nem, r
mat, h
Őszint
nem t
is alig

den olyan furcsa, régi volt. Kedvét találta mindenféle régiségek gyűjtésében, de különösen szerette a ritka alakú, ódon porcelán edényeket s egy nagy üvegszekrény egészen tele volt a legszebb régi kannákkal, tálakkal, csészékkel, melyeket ismerősei mindig megbámultak.

Én is gyakran elmentem atyámmal a városba s míg ő dolgait végezte, én nagyapánál időztem. Tulajdonképen bizony nem igen szerettem ott lenni, mert a nagyapa, mint afféle csöndes öreg ur, szerette a nyugodalmat, én pedig nyugtalan, szeleburdi ficzkó voltam, aki a csöndes beszélgetést hamar meguntam s összevissza forgattam a jó öreg ur szobáit. Ez persze neki nem tetszett, megpirongatott és így én kissé unalmasnak találtam ezeket a látogatásokat.

Egy napon épen ilyen tájban, novemberben, atyám reggel azt mondta, hogy dolga van a városban s bevisz engemet is a nagyapához, ott leszek ebédre is. Én kissé huzakodtam, de apám így szólt:

— Velem kell jönnöd. Illik, hogy meglátogasd nagyapát, aki, tudod, anynyira szeret.

— Csak aztán jól viseld magadat nála! szólt mamám. Igyekezned kellene, hogy mulattasd nagyapácskát, hiszen már nagy fiu vagy! Remélem nem hallok ismét panaszt pajkosságod ellen.

Én bizony nem mertem volna előre ígérni, hogy semmi panasz sem lesz ellenem, mert anyyira már ismertem magamat, hogy nem igen bíztam ígéreteimben. Ószintén megfogadtam én mindig, hogy nem teszek semmi rosszat, de aztán magam is alig vettem észre, hogy, hogy nem, egy-

szerre csak benne voltam a bajban. Utólag persze nagyon rösteltem, megbántam; de aztán megint csak a régi maradtam.

Mikor elértünk a városba s kocsink megállt a nagyapa háza előtt, épen nem volt kedvem leszállani s kértem atyámat, vigyen tovább magával.

— Nem lehet, fiam. Sokfelé kell járnom, látogatásokat tennem, ahová nem jöhetsz velem. Csak menj föl nagyapához, délután majd eljövök érted.

Nagyapa épen kitekintett az ablakon és nyájasan intett, hogy siessünk be a házba.

— Én most be sem megyek, kedves atyám, nagyon sürgős a dolgom, szólt apácska; hanam elhoztam a kis vitézt, tartsa meg ebédre is.

— Jöjj csak, jöjj, kis fiam, kiáltott nagyapa felém; épen szükségem van segítségre, mert könyveimet rendezgetem.

Ezt már magam is szerettem, mert mindig nagy kedvem telt az efféle motozgatásban, aztán a nagyapa könyvei közt volt sok szép képes könyv, ezeket közben-közben lapozgathattam. Gyorsan fönt termettem tehát és aztán nagy buzgósággal segitettem nagyapának a rendezésben. Egészen büszke voltam, hogy egyuttal hasznos lehettem s hogy meg volt velem elégedve, mert mikor délre elkészültünk, így szólt:

— Derekasan segítettél, kis fiam. El is fáradtál, ugy-e? No, se baj, most kissé pihenünk, aztán megyünk ebédelni.

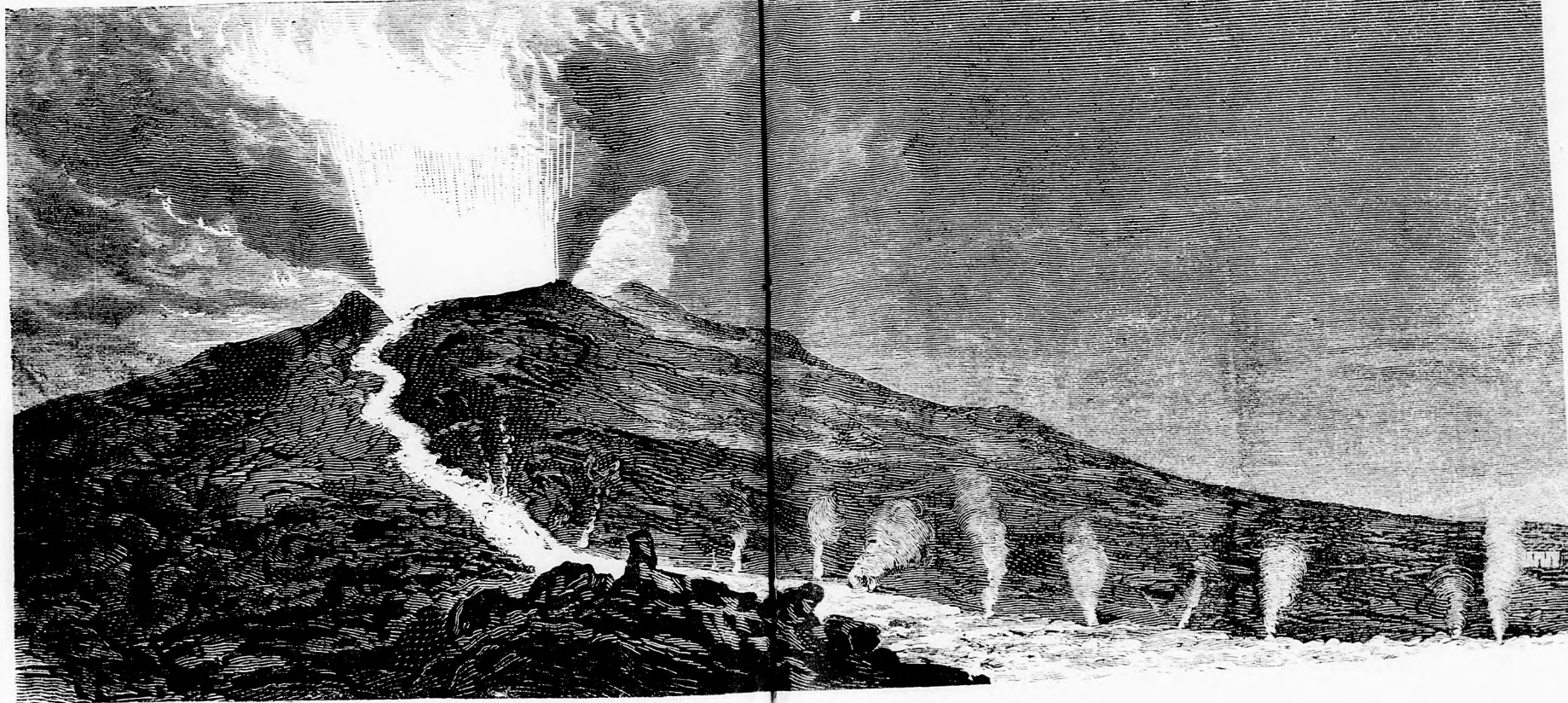
Az ebédnek, nem tagadhatom, mindig örültem nagyapánál, mert az öreg ur jól élt s mikor én ott ebédeltem, mindig olyan ételek és csemegék kerültek az

asztalra, melyeket nagyon szerettem. Most is pompásan megebédeltünk, aztán nagyapa szobájába mentünk.

— Most én kissé aludni fogok, szólt a nagyapa, kényelmesen elhelyezkedve nagy karos székében. — Te addig néze-

gesd azt a nagy képes könyvet a másik szobában.

Átmentem a másik szobába s elővettem a nagy képes könyvet, melyet a délelőtti rendezésnél nagyapa félretett számomra. Végig néztem a képeket, de ezzel

AZ AETNA KITÖRÉSE. (Lásd a 283. lapon.)

végre készen voltam s a nagyapa még mindig szundikált. Csöndesen kellett lennem hogy föl ne ébreszsem, — ezt a csöndes ülést pedig nagyon unalmasnak találtam. Zajtalan léptekkel körüljártam a szobát, megbámultam a falon függő nagy képeket,

de mert ezeket már ismertem, tovább mentem és végre eljutottam a nagy üveg-szekrényhez, melyben nagyapa az ő drága csecsebecségeit tartotta.

Ezeket is mind ismertem már, mert sokszor megbámultam s már épen tovább

akartam menni, mikor egy sajátságos alakú csésze tűnt szemembe a szekrény hátsó részében.

— Ohó, ezt még nem láttam, gondolám. Ezt nemrég vehette nagyapácska. Nagyon szép!

Nagyon szép volt valóban, de amint jobban meg akartam nézni, nagy bosszúságomra azt találtam, hogy a legszebb részből csak keveset láthatok. A csésze oldalán ugyanis igen csinos festmény volt, mely pásztorlánykát ábrázolt, amint bá-

ránykáit őrzi; de a csésze úgy volt fordítva, hogy a képből csak egy kis részt lehetett látni.

— Ha kivenném és kezembe fognám, akkor jól megnézhetném, gondolám. Eleinte magam is megijedtem e gon-

dolattól, mert jól tudtam, hogy az üveg-szekrényt fölnyitni, a tárgyakhoz nyulni nagyapácska szigorúan megtiltotta. De unalmam és kíváncsiságom győzött.

— No bizony, hiszen nem fogja tudni, aztán nem teszek valami roszt, ha

kezembe veszem ezt a csészét . . . mindjárt visszateszem a helyére, gondolám.

Ovatosan kinyitottam tehát a szekrényt és kezembe vettem a csészét. Csakugyan szép volt, s jó ideig nézegettem és tűnődtem, valjon mikép festették a kis pástorleány rózsaszínű ruháját, olyan ügyesen, hogy le nem lehet törölni, de még mosni sem . . . midőn hirtelen nesz hallatszott. Megijedtem, azt hittem, hogy nagyapa fölébredt. Hirtelen vissza akartam tenni a csészét helyére, de nagy zavaromban, isten tudja hogy történt, kiesett a kezemből s tompa koppanással a földön darabokra tört.

Szinte megfagyott bennem a vér rémületemben s egy pillanatig meredten álltam ott. Nagyapa bizonyosan fölébredt a kopponásra s vártam hogy ott terem mellettem. Néhány másodperc mult azonban s a másik szobában még minden csendes volt. Ekkor remélni kezdtem. Nagyapa bizonyosan mélyen alszik, nem hallott semmit, talán el lehet titkolni az egészet. Gyorsan összedtem a törött csésze darabjait és eldugtam zsebeimbe.

De mikor ezzel készen voltam s gondolkozni kezdtem azon, mit tettem, mondhatom, nagyon szerencsétlennek éreztem magamat. Szégyeltem is, sajnáltam is, annál inkább, mert jól tudtam, hogy tilos volt hozzányulnom. Szerettem volna sirni de nem mertem, mert ez elárult volna, én pedig legalább egy kis időre titkolni akartam a gonosz csínyt. Aggódva néztem, valjon a csésze hiánya nagyon feltűnő-e? Nem . . . a csésze hátul volt és néhány nagy kanna, üveg ügyes elhelyezésével el lehetett fődni a helyet, a hol állt, úgy hogy

nem tűnt rögtön szembe, ott van-e még vagy sem. Ezzel is elkészültem, aztán bezártam a szekrényt s lábujhegyen az ajtóhoz loptóztam, hogy megnézzem, valjon nagyapa alszik-e még. Még aludt. Kissé megkönnyebbülten tértem vissza a képes könyvhöz s úgy tettem, mintha nézegetném, pedig dehogyan tudtam, mit nézek! Egészen meg voltam zavarodva s csak azon törtem a fejemet, mit tegyek? Mert abban nem kétkedhettem, hogy gonosz csínyem rövid idő alatt kiderül.

Reszketve vártam a nagyapa fölérédését . . . hátha már zavaromból, sápadt arczomról is kitalálja, hogy valami baj történt. De nagy örömemre még mielőtt fölébredt volna, megjött édes atyám s a nagyapa csak az ajtó nyitására ébredt föl.

— Hamarább jövök, mint gondoltam, szólta atyám, és nagy sajnálatomra nem maradhatok itt. Találkoztam Sándor barátommal s mielőtt haza mennék, ki kell rándulnom az ő birtokára, tehát sietek. Jójj, fiam!

Elbucsuztam nagyapától. Ugy látszott, mintha komolyabb lett volna, mint máskor és így szólta atyám után:

— Aztán hozd el a fiut ismét nem sokára!

Atyám nagyon örült ennek, mert azt hitte, hogy jól mulattattam a nagyapát s mindjárt mondta is, hogy a jövő héten majd ismét behoz. De én bezzeg nem örültem ennek, olyan szerencsétlennek éreztem magamat, mint azelőtt még soha sem. Amint az utcán végig mentünk, folyton zsebemben kellett tartanom a kezemet, hogy a csészedarabok ne csörömpöljenek; lestem, nem dobhatnám-e el titokban? — de

ez lehetet
nom s ug
nehezede
cserep.

Elju
csink és l

—
sehová, a

Ben

kissé to

lyik me

dobhassa

vissza. E

nom s v

Hangos

szemeim

zat-e az

jól látt

tökélete

Egy-ké

csészére

lant me

—

czig vá

ott lesz

G

belépte

volt ez

csupa

tudtan

tos ma

amint

—

I

gomat

egy r

kissé

venni

ez lehetetlen volt. Tovább kellett hurczolnom s úgy éreztem, mintha mázsás sulylyal nehezednék reám az a néhány törött cserép.

Eljutottunk a fogadóhoz, melyben kocink és lovaink állottak s atyám így szólt:

— Mindjárt befogatok; ne menj sehová, azonnal indulunk.

Bement, én pedig a ház előtt járkálva kissé tovább is mentem, hogy valamelyik mellékutczában a cserepeket eldobhassam Ez végre sikerült is. Siettem vissza. Egy bolt mellett kellett elhaladnom s véletlenül a kirakatba pillantottam. Hangosan fölkiáltottam ámulatomban s szemeimet dörzsöltem, nem valami káprázat-e az, amit látok . . . Nem, valóság volt jól láttam: a kirakatban ott volt egy tökéletesen olyan csésze, aminőt eltörtem. Egy-két perczig meredten bámultam a csészére, aztán hirtelen egy gondolat vilant meg agyamban.

— Nem baj, ha apácska egy-két perczig vár is reám . . . és talán még idején ott leszek.

Gyorsan az ajtóhoz ugrottam és beléptem a boltba. Sötét, szűk boltocska volt ez, tele mindenféle furcsa holmival, csupa régiséggel, mert, mint aztán megtudtam, ez régiség-kereskedés volt. A boltos maga is igen öreg, ősz ember volt s amint beléptem, nyájasan kérdé:

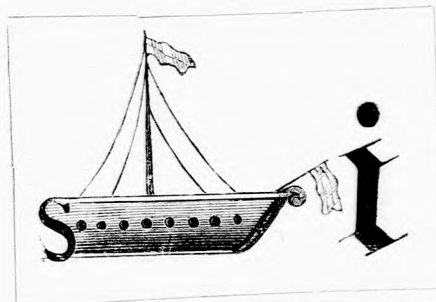
— Mit parancsol ifuracskám?

Igyekeztem elpalástolni izgatottságomat s azt mondtam, hogy a kirakatban egy régi csészét láttam, azt szeretném kissé közelebről megnézni s aztán megvenni, ha olyan, amelyet épen keresek.

(Vége következik.)

KÉPREJTVÉNY.

— Földrajzi. —

AZ AETNA KITÖRÉSE.

(Képpel a 280—281. lapokon.)

A TERMÉSZETI tünemények közt földgömbünkön a legérdekesebbek és legnagyobbszerűek egyike az, mikor valamely tűzokádó hegy kitör. Borzasztó, és mégis megragadóan szép látvány az, mikor a magas hegy tetejéből szinte az egekig látszik érni az óriási tüzoszlop, mely éjjel sok mértföldnyire megvilágítja a környéket. Messze földről sietnek idegenek, hogy láthassák e nagyszerű látványt; de akik ott laknak a tűzokádó közelében, azok bizony épen nem örvendenek a kitörésnek.

A tűzhányó hegyek kitörését rendszeren nagy földrengések előzik meg, mert a föld belsejében izzó tűz igyekszik kijutni és meg-megrázza a föld kérgét. Némely országokban, pl. déli Amerikában, hol számos tűzhányó hegy van, a földrengések is igen gyakoriak és sok virágzó város néhány perc alatt romba dől.

A mi világrészünkben, Európában, szerencsére kevés a tűzokádó s azok is tőlünk messze vannak, egyik távol Északon, Izland szigetén. a másik kettő Olaszországban, még pedig a Vezuv Nápoly városa mellett s az Aetna Szicília szigetén. Legnagyobb valamennyi közt az Aetna, de ez több száz esztendeig meglehetősen csöndes volt, mig végre néhány hónappal ezelőtt ismét borzasztó erőve

kitört. A hamu, melyet a hegy okádott, több mértföldnyire hullt le a vidéken, úgy hogy csak nagy esernyők alatt lehetett a szabadban járni; de míg a hamu elől lehet védekezni, a láva folyó mindent elpusztított, ami útjába akadt. A tűzhányó torkából a megolvadt izzó anyag mint valami óriási tűz-folyó hömpölygött le a völgybe, megsemmisítve, elborítva mezőket, házakat; feltartóztatni nem lehet,

csak az a szerencse, hogy mire leér a völgybe, a hol az emberek laknak, akkor már nagyon lassan folyik, úgy hogy kényelmesen el lehet szaladni előle.

Több hétig, sőt hónapokig tart, míg a tüzes láva folyó egészen kihül. Szerencse, ha úgy, mint most, nem városok és faluk felé veszi útját, hanem csak a mezőket pusztítja el.

NOVEMBER ELSEJÉN.

1.
»Kedves mama édes :
Mért e bánat ?
Hiszen ölelheted
Két lánykádat !«

4.
S most ? Ah, nem ölel már
Gyöngéd karja —
Szerető kis szivét
Sir takarja !

2.
»Kebelemre, igaz,
Ölelhetlek ;
Haj, de kis fiaskám
Nines köztetek !

3.
Ma egy éve alig :
Veletek volt,
Vigan ugrádozott,
Játszott, dalolt.

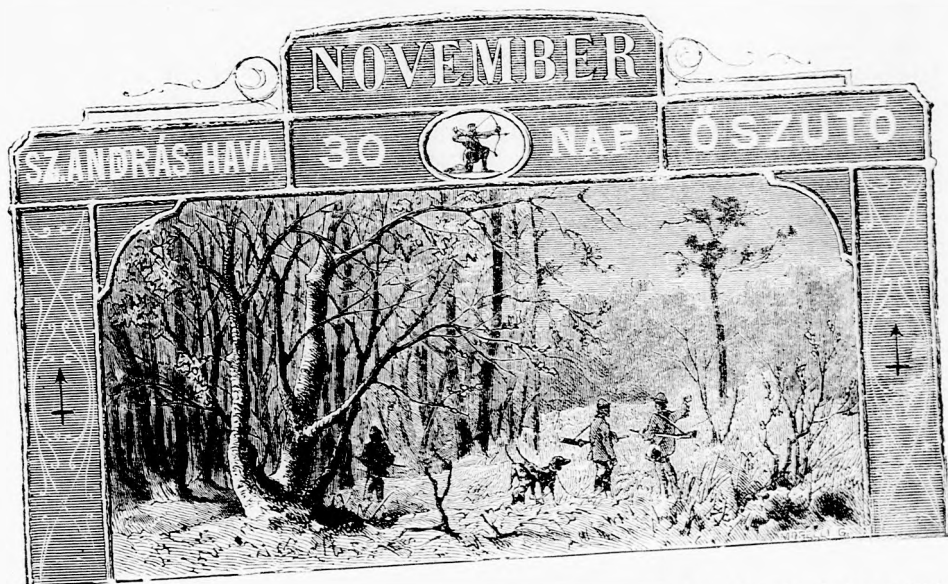
5.
Szól a szegény anya,
Fáj kebele ;
Kedves két leánya
Zokog vele.

MÉG m
Es esa
Nem is
Róka

szál
haj
meg
E f
kel
lan

A TIZENKÉTHÓNAP.

MÉG mindig szól vigan a kürt,
És esahol a kutya-falka.
Nem is lobog vigan most a
Róka mester lombos farka.

Behúzza a lába közzé;
S hogy letérítse a nyomról
Az üldöző, vad ebeket:
Keresztül-kasul barangol.

Nyul barátunk is szorong ám,
Sarkában van a vadász-had.
S a hol éri: puskájával
Kegyetlenül rá puffogat.

EGY KIS VÁNDORMADÁR TÖRTÉNETE.

— Mese. —

— Elmondja egy öreg szalonka. —

(Vége.)

MIDŐN a botokkal fegyverzett emberek közvetlen közelembe jutottak, siettem odább állani. Fölzállásomat nagy riadással üdvözölték a hajtók, melyet azonban én nem értettem meg; csupán ennyit hallottam: »Hahó!« E furcsa szót később különböző vidékeken kellett hallanom.

Ezuttal oldalt iparkodtam tova szállani, hol vadászt nem sejtettem. De itt

ugyan szépen jártam! A hajtók előtt nem nagy távolságban járt vadász réám puskázott. Azonnal égető fájdalmat éreztem bal lábamon, s ez arra birt, hogy jó távolságra elszálljak e veszedelmes helyről s a folyónak lefelé eső kis szigetén keressék menedéket. Szánandó állapotban voltam. Térdemen alul lábam annyira szét volt zúzva, hogy csak az inakon fityegett s a sebből véreseppek szivárogtak.

Minden sérültségem daczára egyideig még azon a vidéken vesztegeltem, a hol csunyáa megzaklattak bennünket, anélkül, hogy további baj ért volna. Nyomorék lábam kezdett összeforni s ámbár nagyon görbén nőtt össze, azzal vigasztaltam magamat, hogy mégis jobb, ha görbe a lábunk, mintha teljesen hiányzik.

Eközben az évszak már nagyon előre haladt. Többször jelentkezett a dér, mely azt jelzé, hogy a hó sem marad tőle messze. Az erdei szalonkák közül csak néhány elkésett volt még látható. — A folyó mindig élénkebbé vált. Nagy rézcsepapatok uszkáltak lefelé, vagy pihentek a zátonyok melletti sekélyes vizeken.

Egy nap — beteg lábam akkor különösen sajgott — elkezdett az eső esni; csakhamar hóföregteggé fordult s már a következő nap reggelén arasznyi hóréteg fődte a talajt. Ehhez járult még a mérges északi szél s a talaj csakhamar úgy megfagyott, hogy a turkálás lehetlenné vált. Nehogy éhen vesszek el, este egy közeli mocsárhoz látogattam el, hol a talaj még hig volt, s néhány mocsári szalonkával együtt vacsoráltam ott. Nem nagyon izlett ugyan a fanyar tápszert, mely csőröm hegyére jutott, azonban iparkodtam magamat megvigasztalni, s azután szedtem is ám a sátorfámat. Dél felé vettem utam irányát s noha néhány óra mulva oly helyre jutottam, a hol már nem találtam havat, mégis elhatároztam tovább folytatni utamat a szép holdvilágos éjen.

Nem messze volt már a hajnal, midőn sajátságos zugás csapta meg fülemet, mely akkorig egészen ismeretlen volt előttem. E zugás mindinkább közeledett felém s

csakhamar megtudtam, hogy ezt a tenger hullámtorlata okozza. Mikor a part közelébe érkeztem, letelepedtem s eltökéltem, hogy a tengert, melyről vénebb társaimtól egyszer-máskor oly sokat hallottam beszélni, a nap világánál szemlélem meg. Nem vagyok képes, gyermekeim, leirni ama hatást, melyet a roppant vízi sivatag gyakorolt lelkemre. Majd magatok is érezni fogjátok, ha megéritek azt az időt. Elég annyit mondanom, hogy oly soká vesztegeltem a parton, míg néhány sirály vijjongása föl nem vert merengéseimből, s egy a távolban keringő sasnak megpillantása tanácsossá nem tette valamely alkalmas hely után nézni, hol magamat meghuzhassam. Csak most tekinték körül e vidéken. Az egész környéken mindenütt csak követ lehetett látni. Az egész tenyészet néhány száraz fűszálból és gazból állott, mely a sovány talajból s szirt-hasadékából nőtt ki. Nagy nehezen találhattam egy kis mélyedést, mely némi kis cserjével volt borítva.

Alighogy nyugalomba helyeztem magamat, midőn egy csapat kecske jött a cserjésbe s kezdett a sovány leveleken rágódni. Mivel a mekegő társaságtól semmi félelemre nem volt okom, a napot békén töltöttem el.

Este a part mentén intéztem röptömet, mely kissé nyugati irányban, dél felé hajlott. Folyvást utaztam az egész hosszú éjen át, anélkül, hogy legkevéssé is pihentem volna s miután egy hófödte magas hegyen átkeltem, hol rettenetes hideg volt, végre virradat előtt halálos kimerültségben érkeztem egy, részben erdős hegykatlanhoz.

Itt
nak, mint
és fenyőf
magasab
és cipru
északi sz

Min
megunta
telelni, é
bánnom
mennyi

Erő
tartózkod
tát soha

Min
emberek
mait, me
kal. Mi
részben

ket lehe
tek ok
mély sa
szalonka
szétzuv

nap a
madár,
lékra sz
tani m

nyodva
nem ké
étellel

ki szám
örömm
egészen
annyira
kivül n

Ig
déli tá
szalonk

Itt egészen más külseje volt a tájnak, mint a mi északi hazánkban; a bükk- és fenyőfák mellett, melyek inkább csak a magasabb hegyeken tenyésztek, tölgyfák és cziprusok képezték az erdőséget az északi széltől teljesen védett völgyben.

Mint hogy az utazást már nagyon meguntam, elhatároztam, hogy itt fogok telelni, és csakugyan nem kellett megbánnom ez elhatározásomat. Azóta valamennyi telet ezen a helyen töltöttem.

Erdei szalonka nagy mennyiségben tartózkodott itt; fajomnak annyi változatát soha sem láttam még együtt.

Mint én, több társam is viselte az emberek vérengző szenvedélyének nyomait, melyeket észak felől hoztak magokkal. Mindenféle — részben még sajtó, részben teljesen begyógyult — sérüléseket lehetett itt látni, melyeket a sörétek okoztak. Barátaim egyike különösen mély sajnálatomat vonta magára. Fialtal szalonka volt ez, melynek felső csőre volt szétzúzva. Esetleg találkoztam vele egy nap a mocsár közelében, a hol a szegény madár, — mely sebe miatt jobb táplálékra szert nem tehetett, — éhét csillapítani megkísérlé. Egészen le volt soványodva s kétségkívül elveszett volna, ha nem könyörülök rajta. Tápláló, erősítő étellel láttam el, melyet magam turtam ki számára a földből s kimondhatatlan örömmel vettem észre, hogy hetek multán egészen felüdült, s a szétlőtt csőr is annyira összeforrt, hogy némi duzzadáson kívül nyoma sem volt többé a sebnak.

Igy közelgett el február hónap, mely déli tájakon egész tavaszias. Minket, erdei szalonkákat, nem hagyott a tavasz beállta

közönbösen. Az északi hazánk utáni vágy egész változást idézett elé lényünkben, nem volt többé maradásunk a kedves, csöndes vidéken.

Közelgettek február utolsó napjai. Erdei szalonkák, melyek messzebb déli tájakon teleltek, visszatértükkor megszállottak nálunk s újabb élénkséget kölcsönöztek köreinknek. Az érkezett vendégek nagyobb része tovább is repült észak felé s hívogatott minket. Készülődünk. Váltig csóváltgatta ugyan néhány bagolyfejű a fejét, kik a kedves völgytől sehogysem akartak megválni s aggodalmukat fejezték ki: hátha a tél még nem adta ki egészen a mérgét, stb.; azonban az ifjuság nagy többsége elhatározta magát az elutazásra; én is, természetesen, köztük voltam.

Egy este, miután meleg eső hullott alá, fölkerelkedtünk. Nem egyenkint és lopva, mint őszszel, hanem egész csapatokban; mint rendesen, a hölgyek elől s a férfiak zajongva és egymást csipkedve, utánunk. Így indultunk meg a nagy utra.

Megérkeztünk szerencsésen s kiki keresett magának fészkelő helyet, aztán tojásokat rakott s kiköltötte, fölnevelte kicsinyeit. Én is így tettem s szerencsésebb voltam sok társamnál. Mert hajh! azok közül, kikkel tavaszkor együtt jöttem haza, őszkor már sokan nem jöhettek ismét a szép délvidékre telelni; utólérte őket a vadászok gyilkos sörétje!

Engemet is még sokszor környékezett veszedelem, de mindig szerencsésen megmenekültem. Négy ízben vándoroltam már őszkor dél felé s tavaszkor megint ide vissza. Most ismét itt az ősz, ismét utra készülünk. Ti már nagyok vagytok, arra

mentek, a merre akartok. De mielőtt elváltok tőlem, fogadjátok meg tanácsomat: legyetek okosak, legyetek óvatosak, mert csak így kerülhetitek ki a sokféle veszedelmet, mely az életben fenyeget!

A »Kis Lap« XVII. köt. 14. és 15-ik számaiban közölt rejtvények megfejtését utólag még beküldték: Simonyi Ilona, Kreskay Piroska, Pollák Rebeka, Hugó és Béla, Feketeházy Péter, Schlezinger Mihály, Lejtényi Anna, Rózi és Jenő.

Kis Értesítő.

A szegedi árvízkarosultak javára utólag Treichlinger Ilona még 20 krt küldött be. Ez adományt is eljuttatom rendeltetése helyére.

F. b.

GYÁSZ.

Ugyancsak szeptember hávéban még egy kedves kis olvasó társatokat ragadott ki szerető édes szülei karjaiból a halál. Neve

BAMBERGER JEANETTE,

ki Nagy-Kállón a skarlátnak lett áldozata. A szegény szülékre nézve e csapás annál nagyobb, mert Jeanette egyetlen gyermekök volt.

Béke lengjen porai fölött!

F. b.

Helyreigazítás.

A »Kis Lap« mult számába, a 260-ik lapon értelemzavaró sajtóhiba csuszott be, melyet, tudom, már magatok is észrevettetek, de mégis kiigazítom, nehogy Flóráska gyanuba keveredjék, mintha nem tudná az összeadást. A lajstrom, mint a megelőző szövegből is kiténik, úgy van helyesen, hogy: »Irma és Sarolta 1 ft., Flóra 2 ft.« Így aztán csak 10 ft. 50 kr. az eredmény.

F. b.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Caesar. Kis versedben hiányos a méret, de rimei jobbára találhatnak. Időmultával külön is fog

telni tőled. Ennyit biztatásul. Hát csak fél neved van? — **Felix.** A metszett képet nem válthatjuk magunkhoz s azt rendelkezésére is bocsátjuk. A versike nem talál lapunk hangjához. A prózai munkácska már inkább s ez nemsokára meg is fog jelenni. — **Dorina.** Hibánk, mi hibánk! A kép indul. A kicsinyeknek ezer és egy üdvözetlet. A »pimpó« nemsokára kihajt és virulni fog abban a másik kertben. — **Olga.** A képet mindhiába lesem. — **Csávósy Melanie.** Ügyesen szerkesztett rejtvény. De közlését tiltja a tartozó szerénység. — **Kauders testvérek.** Ha a levélre nem válaszoltam, oka, hogy nem kaptam. — **Schlesinger Pál és Rezső.** Hol maradt a megfejtés? Különben az effélet csak úgy szoktam közölni, ha takaros versikébe van szedve. — **Machwart Emma.** A java már megjelent. Németből fordított dolgozatokat abból az okból nem fogadok el, mert a mesés német munkák nagyon el vannak terjedve az országban. A »Kis Lap«-nak pedig a sok közül az is föladata, hogy az efféle német vállalatokat fölöslegessé tegye magyar hazánkban. — **Katinka.** A »kis« Katinkától szívesen fogadok el levelet. De kérdés: kicsi-é Katinka s **K a t i n k a - é i g a z á n ?** — **Rónai Jenő.** Jelöld meg a hiányzó számot, vagy számokat s kéresekkel fordulj a kiadó hivatalhoz, mert csak az felelhet meg kívánságodnak. — **Straszburger Malvina és Emil.** Némelyik közületek arról panaszkodik, hogy Forgó bácsi nagyon is könnyű rejtvények megfejtését várja tőletek, némelyik meg nehezli, úgy mint ti. De, hogy mégsem voltak azok olyan nagyon nehezek, mutatja a megfejtők hosszú névsora. Furesa az, hogy egy másik rejtvényt meg nagyon könnyűnek vallottatok, de — ki nem találjátok. Ha a szöveget figyelemmel olvassátok, rögtön rá tétetek volna, hogy abban a számadásban előforduló tévedés csak sajtóhiba. — **Horváth Etelka.** Szerkesztve jól vannak, de megválasztva nincsenek jól. Ez a két utóbbira nézve áll; az első megfejtése meg egy csöpp nehézséggel sem jár. Leveleké azonban megnyerte tetszésemet. — **A. B. (Aszd.)** Azóta ideges izgatottsága nyilván lecsillapult s nem tekinti a bajt akkorán, milyennek annak idején vélte. — **N. N.** Névtelen levélre nem válaszolok. — **Lázár, Juli és Lina.** Ha későn is, de azért nem kevésbé meleg köszönetet mondok a szíves megemlékezésért s jó kívánságokért. — **Schlesinger Irén és Kohn Gizella.** Kettejét megrajzoltatom és kiadom. — **Kreskay Piroska.** A te számtani rejtvényed már rég megjelent a »Kis Lap«-ban. — *Minden itt külön meg nem említett küldemény egy vagy más okból nem válik be.*

Felelős szerkesztő: *Forgó bácsi.* Kiadó-hivatal: Budapest, barátok-tere, 3-ik sz., Athenaeum-épület.

Budapest 1879. Nyomtatja a kiadó-tulajdonos: Athenaeum irodalmi és nyomdai részv. társulat.

Megjelen hetenként egyszer, 16 oldalon.